

تاریخ: 01/02/2016

معرفی و نوشته: احمد فواد ارسلا

ماستری در مطالعات تحلیل استخباراتی
 ماستری در مطالعات امنیت ملی/منطقه ای
 تمرکز در آسیای جنوبی/مرکزی/خلیج عرب/فارس

معرفی یک کتاب و مضمونی در مورد شهید داود خان و پاکستان در سایه خطر سال 2016 پاکستان

با درنظرداشت خطر عظیم پاکستان برای افغانستان سال 2016 که در نتیجه سیاست نادرست دولت اغویاما و ناتوانی رهبری افغانستان و چال های پاکستان امکان بیشتر تحقق یافتن را در سال 2016 دربر دارد تحقیق و مطالعه تاریخ در مسیر پند گرفتن برای آینده و دسترسی به اسناد و روایات و دیگر مواد که در نتیجه گیری ها کمک مینمایند ضروری تر از گذشته است. در درجه اعتبار این اسناد و روایات توضیحات اشخاصی که از شهرت ملی و پاکی برخوردار هستند اهمیت بلندتر دارد در مقایسه با مدعیات اشخاصی که سابقه و نام نیک ندارند و یا عقده های شخصی و دیگر ملحوظات روایات شان را کم اعتبار میسازد. در این سلسله مطالعات و مباحثات در مورد دوره های معاصر تاریخ افغانستان، اخیراً رساله ای در افغانستان به چاپ رسیده است بنام " دوران طلایی پنجسال جمهوریت ". رساله متذکره به اهتمام محترم انجنیر عبدالله نوابی جمع آوری شده است. از جمله مواد زیاد قابل استفاده برای تحقیق و مطالعه تاریخی در این رساله دو قسمت عمده ای آن که از همه زیاده تر میتواند مورد استفاده محققین و مؤرخین افغان قرار بگیرد عبارت اند از توضیحات سیاسی و اقتصادی در مورد دوره جمهوری سردار شهید محمد داود خان توسط اشخاص ملی و مسلکی آن دوران:

1. محترم عبدالعزیز فروغ معین وزارت پلان در دوران جمهوری که یک شخص ملی، مسلکی و تحصیلکرده و شناخته شده و اعتباری افغانستان است.
2. محترم عبدالرحیم شیرزوی دیپلمات سابقه دار که یک شخص ملی، مسلکی و تحصیلکرده و شناخته شده و اعتباری افغانستان است.

با در نظرداشت حساسیت مسئله افغانستان و پاکستان اینک گفتار محترم عبدالرحیم شیرزوی خدمت خوانندگان افغان جرمن آنلاين در ذیل تقدیم میگردد که در مطالعه و تحقیق علمی تاریخی از آن استفاده نمایند. برای بدست آوردن اصل رساله با محترم انجنیر عبدالله نوابی به آدرس ذیل تماس بگیرند:

zalatv@hotmail.com

فشرده مصاحبه تلویزیونی عبدالرحیم شیرزوی معین وزارت خارجه

وسفیر سابق افغانستان در پاکستان با تلویزیون خلا

محترم شیرزوی میگویند: وقتی کودتای سفید شهید داود خان در کابل صورت گرفت من به حیث شارزدافیر در کشور هندوستان ایفای وظیفه می نمودم.

در این وقت نظر به هدایات مقامات ذیصلاح جمهوری برای تأمین اهداف جمهوریت وظیفه خویش را دنبال کردم.

بعد از 5 ماه با وجودیکه با داود خان شناسایی و نزدیکی نداشتم مرا به کابل خواسته هدایت دادند که به سفارت افغانستان در پاکستان به وظیفه ادامه بدهم.

ماموریت خیلی مشکلی بود و برایم گفتند که باید در اخیر هر ماه به کابل آمده در باره پاکستان برایم معلومات بدهید.

در ماه سوم که آشنائی با شهید داود خان زیاد شده بود جرأت نموده روزی از ایشان سوال نمودم که شما از پاکستان چی میخواهید، آیا ادامه مناسبات خراب گذشته ویا دوستی با کشور؟!

شهید داود خان گفت میخواهم مطابق تغییر که در سیاست خارجی ما آمده در سیاست پاکستان هم تغییراتی را مبنی بر روابط حسنه ودوستی مشاهده نمایم!

البته در این وقت علی بوتو یکی از اشخاص برجسته کشور پاکستان، صدراعظم بود و از شهید داود خان پرسان کردم که سالهاست پشتونستان گفتم وتمام اختلافات ما با پاکستان همین است اینرا چطور حل کرده میتوانیم؟!

د پانو شمیره: له 2 تر 7

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولئ

بعد از سپری شدن یک هفته گفتند، که این موضوع را با دوستان واقعاً مشوره شده و حل نمودم که در این مورد مسئولیت بدوش خودم میباشد.

شما کارهای خود را در آنجا انجام بدهید.

البته نزدیک شدن با پاکستان هم کاری آسانی نبوده.

در آنوقت وزیر خارجه پاکستان عزیز احمد خان و معاونش آغا شاهی نزدیک به بوتو و صلاحیت های زیادی داشت!

روزی در سفارت اندونزیا دعوتی ترتیب شده بود که من نیز اشتراک داشتم و در آنجا با بوتو ملاقات تعارفی داشتم که بعداً از رئیس تشریفات شان تقاضای وقت ملاقات بیشتر را نمودم.

بدین ترتیب فردای آن ملاقاتی با بوتو داشتم که راجع با نزدیکی روابط کشور های مان صحبت نمودیم، بالاخره بوتو توافق کرد که هفته یکبار باهم ملاقات نمائیم. موصوف از من پرسان کرد شما با پاکستان چی کمک کرده میتوانید من گفتم که اقلأ دو الی سه معادن را تحت کار شما قرار داده چون شما متخصصین وانجنیران ورزیده دارید بوتوگفت که این بسیار کم است و من برایش گفتم که دیگر چیز ها از صلاحیت من بالاتر است و اگر خواسته باشید میتوانید با خود شخص داود خان ملاقات نمائید وی پیشنهاد را پذیرفت و بعد از چند روزی به کابل آمده و با داود خان ملاقات داشت و بوتو تقریباً دوازده ونیم ساعت بالای موضوع پشتونستان گپ زد و در گفتارش هیچ تخریش مشاهده نمیشد تمام موضوعات را با داود خان در میان گذاشت و گفت در موضع پشتونستان شما را کمک خواهم کرد امیدوار هستم بر دیگر موضوعات ما را یاری رسانید پایه های دوستی افغانستان و پاکستان تهدابش گذاشته شد و بوتو از داود خان دعوت نموده که به پاکستان بیاید و بعد از چند ماه داود خان سفری به پاکستان داشت و مقامات پاکستانی پذیرائی بسیار گرم نمودند که در تاریخ پاکستان بینظیر بود حتی مردم خود پاکستان به حیرت رفته بودند روابط حسنه شده میرفت و تقریباً یک میلیون هشتصد

د پانو شمیره: له 3 تر 7

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولئ

هزار پاکستانی به افغانستان آمده و به خانه های شخصی و دیگر جاها به رقص و پای کوبی این دوستی را جشن می گرفتند در مذاکرات داود خان در مورد توافق مسئله پشتونستان گفت بعد از نظر ورای مردم افغانستان موافقه اش ابراز می گردد و بوتو از داود خان خواهش کرد که از پروگرام پشتونستان از هفته هفت روز به 5 روز تقلیل یابد و داود خان از بوتو تقاضا کرد که بندر گوادر را با تمام راه های آن در اختیار افغانستان قرار دهد که آنها گفتند با حکومت های کشور های شان مشوره مینمایند و قتیکه داود خان دوباره به کشور عودت مینمودند بوتو تمام اعضای پارلمان، کابینه و نظامیان را به میدان هوایی خواسته و در وقت وداع به زانوی داود خان خم شده و گفت که شما پدرم بوده هر آنچه که در مورد پشتونستان و دیگر چیز ها میگوئید مورد تائید من بوده اما امید در آن توافقات مرا پیش ملت به حیث پسر شرمنده نسازید.

محترم شیرزوی میگوید: وقتی با بوتو و داود خان قدم میزدیم در اینوقت بوتو به داود خان گفتند: تمام کسانیکه به افغانستان حمله نموده من آنرا تربیه و پول و جای واسلحه داده ام که آنان استاد ربانی، مسعود، گلبدین حکمتیار، قاضی وقاد، برادر حاجی کریم... پیش من هستند. حالا دشمنان تانرا هم برای تان میدهم که با خود ببرید!

داود خان گفتند: این ها دشمنان من نی بلکه اولاد های من هستند که در افغانستان ساحه برای شان تنگ شده افغانستان را ترک و به خانه برادر خویش آمده اند! اینکه حمله کرده اند من ازین ها قهر و دق نیستم خوش می شوم که آنها به افغانستان بیایند و به آنها ضرورت داریم!

بوتو حیران مانده و تعجب کرد که داود خان چقدر یک شخصیت بزرگ و با بصیرت است!! در این وقت بوتو یک موضوع دیگر را نیز به داود خان گفت: که وقتی شما قدرت را گرفتید و رویکار آمدید من با پادشاه ایران نزد ظاهر شاه رفتیم و به وی گفتیم که با کشور های

پیشرفته دنیا امریکا هم گپ زده ام که شما را پس به کشور تان میبریم و قدرت را دوباره بشما گرفته داود خان را پس میکنم!

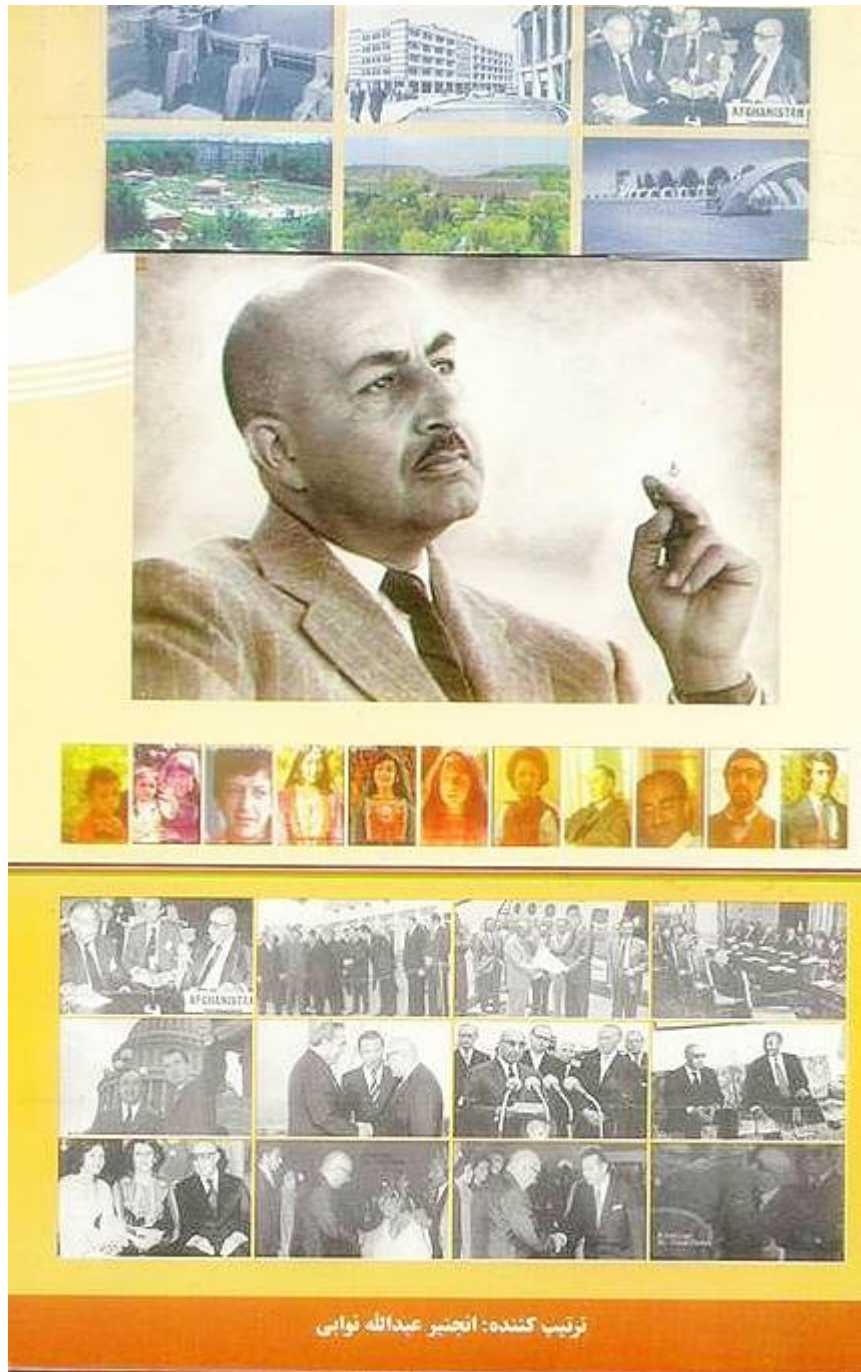
پادشاه گفت: اگر یک نفر آنجا هم کشته شود من آنجا نمیروم!!

بوتو گفت: این آدم چطور چهل سال پادشاهی کرده وبکلی وی یک صوفی وفیلسوف است عوض آنکه پادشاه بوده باشد!!!

بدین اساس طی این سفر تاریخی که مناسبات بین دو کشور روبه بهبود و حسنه شده بود وانکشاف میکرد شرق و غرب برای تأمین منافع شان دست بکار شدند واین نزدیکی ودوستی دو ملت را برهم زده بوتو را دربندی خانه غرغره کردند وداود خان را طی کودتای نافرجام 7 ثور 1357 شهید ساختند!!!

محتویات

- مقدمه
- شهید داود خان
- کارکرد ها و پلانیهای داود خان
- انعکاس نظریات نویسنده گان و محققین
- انتقادات از رژیم کودتای هاشم خان میوندوال
- اشتراک و کمک اعضای حزب خلق و پرچم در کودتای سفید نبود آزادی مطبوعات در زمان زمام داری ایشان
- موضوع در بند کشیدن عبدالملک خان عبدالرحیمزی وزیر مالیه دوره شاهی
- انتخاب اعضای کابینه از اشخاص کم تجربه
- موضوع بشتونستان
- سفر داود خان به مسکو و ملاقات با برژنف
- قشرده مصاحبه عبدالرحیم شیرزوی
- متن مصاحبه تیلیفونی محترم عبدالعزیز فروغ
- نامه داود خان به رئیس جمهور آمریکا

د پانؤ شمیره: له 7 تر 7

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خير و لولئ